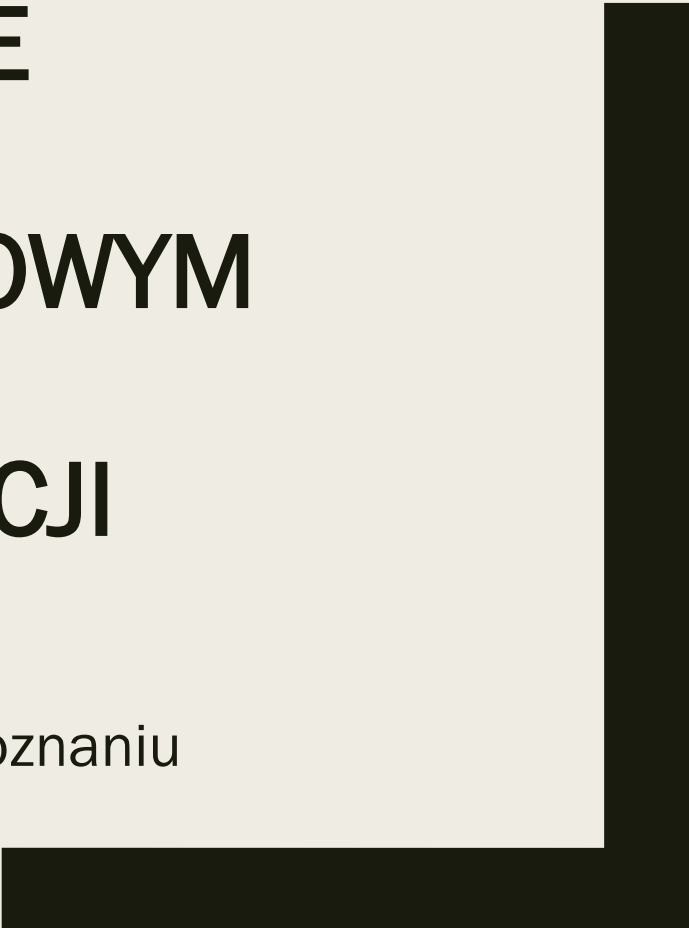

**MOŻLIWE PRZYSZŁE
TRENDRY
W ORZECZNICTWIE SĄDOWYM
POD RZĄDAMI
USTAWY O DYSTRYBUCJI**

Prof. dr hab. Marcin Orlicki,
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Poszukiwanie ochrony ubezpieczeniowej

Klient to - w przypadku:

- a) umów ubezpieczenia – poszukujący ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczającego lub ubezpieczonego,
- b) umów gwarancji ubezpieczeniowej – zleceniodawca gwarancji ubezpieczeniowej;

Poszukujący ochrony ubezpieczeniowej to osoba, która wyraziła wobec dystrybutora ubezpieczeń wolę podjęcia czynności służących zawarciu przez nią umowy ubezpieczenia.

Zawarcie umowy z dystrybutorem

Wyrażenie wobec dystrybutora woli podjęcia czynności służących zawarciu przez siebie umowy ubezpieczenia

to

przyjęcie złożonej przez dystrybutora publicznie oferty zawarcia umowy o świadczenie usług dystrybucyjnych.

UMOWA O ŚWIADCZENIE USŁUG DYSTRYBUCYJNYCH

TREŚĆ UMOWY O ŚWIADCZENIE USŁUG DYSTRYBUCYJNYCH

- Świadczenie dystrybutora – zapewnienie efektywnej ochrony ubezpieczeniowej (zgodnej z potrzebami i wymaganiami klienta)? - art. 8 ust.3 udu

ALBO

- Świadczenie dystrybutora – zapewnienie efektywnego rozpoznania i analizy potrzeb i wymagań klientów oraz właściwej informacji o produkcie ubezpieczeniowym celem stworzenia warunków do podjęcia przez klienta trafnej decyzji? – art. 8 ust.1 udu

Umowa o świadczenie usług dystrybucyjnych jako umowa rezultatu

Art.8 ust 3 UDU

Proponowana umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej powinna być zgodna z wymaganiami i potrzebami klienta w zakresie ochrony ubezpieczeniowej lub ochrony gwarancyjnej.

SENS ART. 8 UST.3 – PATERNALIZM

- *Ingerowanie w wolność działania jakiejś osoby, uzasadnione przez racje odnoszące się wyłącznie do dobrobytu, dobra, szczęścia, potrzeb, interesów czy też wartości osoby będącej przedmiotem przymusu [G. Dworkin].*
- Stosowanie podejścia paternalistycznego w prawie służyć ma realizacji interesów „rozumianych we właściwy sposób” lub też „obiektywnych” i zarazem długookresowych preferencji jednostki w miejsce jej preferencji chwilowych i doraźnych [wg L. Schulza].
- Argumentem usprawiedliwiającym paternalizm jest „ograniczona racjonalność” działań jednostek, mająca swe źródło w tym, że „w wielu dziedzinach życia ludziom brakuje jasnych, stabilnych i uporządkowanych preferencji. Ich wybory zależą m.in. Od sposobu przedstawienia sprawy, możliwości postrzegania i toku generowania informacji [wg A. van Aaken].

Odpowiedzialność dystrybutora – podejście paternalistyczne

- Nie można dopuścić do zawarcia przez klienta umowy, która nie odpowiada jego potrzebom i wymaganiom.
- Jeżeli klient poniósł szkodę wskutek niedopasowania zakresu ochrony ubezpieczeniowej do jego potrzeb i wymagań, dystrybutor ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą na podstawie art. 471 KC.

Umowa o świadczenie usług dystrybucyjnych jako umowa starannego działania

Art. 8 ust.1 UDU

1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej dystrybutor ubezpieczeń **określa**, na podstawie uzyskanych od klienta informacji, jego wymagania i potrzeby oraz **podaje** w zrozumiałej formie obiektywne informacje o produkcie ubezpieczeniowym, w celu umożliwienia klientowi **podjęcia świadomej decyzji.**

SENS ART. 8 UST. 1 - LIBERALIZM

- *Nie można nikogo zmusić do uczynienia lub zaniechania czegoś, ponieważ tak będzie dla niego lepiej, ponieważ go to uszczęśliwi, ponieważ zdaniem innych osób będzie to mądrym lub nawet słusznym postępkim. Są to poważne powody, by go napominać, przemawiać mu do rozumu, przekonywać go lub prosić, lecz nie, by go zmuszać lub karać w razie, gdyby nas nie słuchał. Aby to ostatnie było usprawiedliwione, postępowanie, od którego chcemy go odwieść, musi zmierzać do wyrządzenia krzywdy komuś innemu. Każdy jest odpowiedzialny przed społeczeństwem jedynie za tę część swego postępowania, która dotyczy innych. W tej części, która dotyczy wyłącznie jego samego, jest absolutnie niezależny; ma suwerenną władzę nad sobą, nad swoim ciałem i umysłem [J.S.Mill].*

Odpowiedzialność dystrybutora – podejście liberalne

- Nie można dopuścić do stanu, by klient podejmował decyzję o wyborze produktu ubezpieczeniowego mimo braku niezbędnych do tego informacji lub też dysponując informacjami błędnymi.
- Analiza potrzeb i wymagań klienta służy temu, by dystrybutor właściwie sformułował propozycję produktu, nie zaś temu, by zdeterminował treść umowy.
- Ustandaryzowany dokument o produkcie ubezpieczeniowym (IPID) powinien ostrzegać o możliwych niedostosowaniach proponowanego produktu do potrzeb i wymagań klienta.
- DECYDUJE KLIENT.
- VOLENTI NON FIT INIURIA.

Odpowiedzialność dystrybutora – podejście liberalne

- Jeżeli klient poniósł szkodę wskutek zaniedbania lub niewłaściwego wykonania obowiązków informacyjnych wobec klienta, dystrybutor ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą na podstawie art. 471 KC.
- Nie ma jednak odpowiedzialności, gdy należycie poinformowany o produkcie klient zawarł umowę, która nie jest zgodna z jego potrzebami i wymaganiami.

Którą drogą pójda sądy?

- Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń nie różnicuje klientów – konsumentów i klientów – nie-konsumentów.
- Można jednak przyjąć, że klient – konsument powinien być w kontaktach z dystrybutorem lepiej chroniony od klienta – nie-konsumenta.
- Zdecydowanie należy odrzucić podejście paternalistyczne w przypadku usług dystrybucyjnych świadczonych na rzecz nie-konsumentów.
- Czy można przyjąć podejście paternalistyczne w odniesieniu do konsumentów?

■ Dziękuję za uwagę!

orlicki@amu.edu.pl